

ISSN 2311–4932

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний політехнічний університет

ІНТЕЛІГЕНЦІЯ І ВЛАДА

Серія: ІСТОРІЯ

Збірник наукових праць

Виходить двічі на рік

Заснований у березні 2002 року

Випуск 37. 2017

Одеса
«Екологія»
2017

УДК 94(477)(082)

Засновник: Одеський національний політехнічний університет

Тридцять сьомий науковий збірник «Інтелегенція і влада» серії «Історія» містить статті, в яких на основі архівних матеріалів, періодичної преси та інших джерел висвітлюються малодосліджені питання діяльності інтелегенції та владних інституцій України різних епох, зокрема нової та новітньої доби, науково-педагогічної діяльності, міського самоврядування та адміністративного управління, політики влади щодо інтелегенції; постаті видатних представників української інтелегенції; історіографії та джерелознавства.

Збірник призначений для науковців, аспірантів, студентів історичних спеціальностей, краєзнавців, музейних працівників та всіх, хто цікавиться історією України.

Свідоцтво про державну реєстрацію збірника «Інтелегенція і влада» серії КВ № 7326 від 21.05.2003 р.

Визнаний фаховим Постановами президії ВАК України № 2–05/1 від 19.01.2006 р., № 1–05/2 від 10.03.2010 р., № 1021 від 7.10.2015 р.

ISSN 2311–4932.

Збірник індексується зарубіжними наукометричними базами даних:

Російський індекс наукового цитування (РІНЦ);

Бібліографічна база даних Slavic Humanities Index;

Міжнародна наукометрична база «Google Scholar».

Збірник також представлено в національних базах і бібліотеках:

Загальнодержавний репозитарій «Наукова періодика України»;

Загальнодержавна база даних «Україніка наукова» (реферативний журнал «Джерело».

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського національного політехнічного університету. *Протокол № № 3 від 27.12.2016 року.*

Наша адреса: кафедра історії та етнографії України, Одеський національний політехнічний університет, проспект Т. Г. Шевченка, 1, м. Одеса, 65044, тел.: (048) 705–83–14, (048) 705–84–04; e-mail: kaf_histori_onpu@ukr.net

© Одеський національний політехнічний університет, 2017

Головний редактор:

Г. І. Гончарук, д-р іст. наук, проф., заслужений працівник освіти України

Редакційна рада:

Г. О. Оборський, д-р техн. наук, проф., заслужений працівник освіти України, ректор (Одеський національний політехнічний університет, Україна);

О. П. Ресит, д-р іст. наук, проф., член-кореспондент Національної академії наук України, заслужений діяч науки і техніки України (НАН України, м. Київ, Україна);

В. М. Хмарський, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна);

В. Л. Цубенко, д-р іст. наук, проф. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, Україна);

М. М. Шитюк, д-р іст. наук, проф., заслужений діяч науки і техніки України (Навчально-науковий інститут історії, політології та права Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського, Україна)

Редакційна колегія:

О. А. Бачинська, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна);

Вацлав Вежбенец, докт. габіт. (істор.), проф., ректор Державної вищої технічно-економічної школи ім. о. Броніслава Маркевича у м. Ярославі (Польща);

Т. Г. Гончарук, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний політехнічний університет, Україна);

І. С. Гребцова, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна);

Н. М. Діанова, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна);

М. М. Зеркаль, д-р іст. наук, проф. каф. (Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського, Україна);

В. Г. Кушнір, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, Україна);

М. Мордвінцев, д-р іст. наук, проф. (Київський національний університет ім. Т. Г. Шевченка, Україна)

Рецензенти:

М. І. Михайлуца, д-р іст. наук, проф. (Одеський національний морський університет, Україна);

Ю. В. Котляр, д-р іст. наук, проф. (Чорноморський національний університет ім. Петра Могили, Україна);

С. А. Цвілюк, д-р іст. наук, проф. (Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна)

Шановні читачі!

Редколегія очікує на нові статті з різних проблем історії України. Головною умовою публікації статей є їх відповідність Постанові Президії Вищої атестаційної комісії України від 15.01.2003 р. № 7-05/1 «Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліку ВАК України». Згідно з даною Постановою, наукові статті повинні мати такі необхідні елементи: 1) постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями; 2) аналіз останніх досліджень і публікацій, на які спирається автор; 3) формулювання мети статті (постановка завдання); 4) виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена стаття; 5) виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; б) висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Статті, що не містять наукового апарату і не відповідають вимогам ВАК, не будуть надруковані.

Архів збірника можна переглянути на сайті Науково-технічної бібліотеки ОНПУ, адреса сайту: <http://library.opu.ua/digital/editions/power> та на сайті збірника: <http://history-power.com>

Редколегія

ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯ И ВЛАСТЬ

Серия: ИСТОРИЯ

Сборник научных трудов

Выходит дважды в год

Основан в марте 2002 года

Выпуск 37. 2017

УДК 94(477)(082)

Основатель: Одесский национальный политехнический университет

Тридцать седьмой научный сборник «Интеллигенция и власть» серии «История» содержит статьи, в которых на основе архивных материалов, периодической прессы и других источников освещаются малоисследованные вопросы деятельности интеллигенции и властных институций Украины различных эпох, в частности нового и новейшего периода, научно-педагогической деятельности, городского самоуправления и административного управления, политики власти относительно интеллигенции; персоналии выдающихся представителей украинской интеллигенции; историографии и источниковедения.

Сборник предназначен для ученых, аспирантов, студентов исторических специальностей, краеведов, музейных работников и всех, кто интересуется историей Украины.

Свидетельство о государственной регистрации сборника «Интеллигенция и власть» серии КВ № 7326 от 21.05.2003 г.

Признан профессиональным Постановлениями президиума ВАК Украины № 2-05/1 от 19.01.2006 г., № 1-05/2 от 10.03.2010 г., № 4 от 29.12.2015 г.

ISSN 2311-4932.

Сборник индексируется зарубежными наукометрическими базами данных:

Российский индекс научного цитирования (РИНЦ);

Библиографическая база данных Slavic Humanities Index;

Международная наукометрическая база «Google Scholar».

Сборник также представлен в национальных базах и библиотеках:

Общегосударственный репозитарий «Научная периодика Украины»;

Общегосударственная база данных «Украиника научная» (реферативный журнал «Джерело»).

Рекомендован к печати ученым советом Одесского национального политехнического университета. *Протокол № 3 от 27.12.2016 года.*

Наш адрес: кафедра истории и этнографии Украины, Одесский национальный политехнический университет, проспект Т. Г. Шевченко, 1, г. Одесса, 65044, тел.: (048) 705-83-14, (048) 705-83-04; e-mail: kaf_histori_onpu@ukr.net.

© Одесский национальный политехнический университет, 2017

Главный редактор:

Г. И. Гончарук, д-р ист. наук, проф., заслуженный работник образования Украины

Редакционный совет:

Г. А. Оборский, д-р техн. наук, проф., заслуженный работник образования Украины, ректор (Одесский национальный политехнический университет, Украина);

А. П. Реент, д-р ист. наук, проф., член-корреспондент Национальной академии наук Украины, заслуженный деятель науки и техники Украины (НАН Украины, г. Киев, Украина);

В. М. Хмарский, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина);

В. Л. Цубенко, д-р ист. наук, проф. (Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина);

Н. Н. Шитюк, д-р ист. наук, проф., заслуженный деятель науки и техники Украины (Учебно-научный институт истории, политологии и права Николаевского национального университета им. В. А. Сухомлинского, Украина)

Редакционная коллегия:

Е. А. Бачинская, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина);

Вацлав Вежбенец, докт. габит. (истор.), проф., ректор Государственной высшей техническо-экономической школы им. о. Бронислава Маркевича в г. Ярославле (Польша);

Т. Г. Гончарук, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный политехнический университет, Украина);

И. С. Гребцова, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина);

Н. Н. Дианова, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина);

Н. Н. Зеркаль, д-р ист. наук, проф. каф. (Николаевский национальный университет им. В. А. Сухомлинского, Украина);

В. Г. Кушнир, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный университет им. И. И. Мечникова, Украина);

В. М. Мордвинцев, д-р ист. наук, проф. (Киевский национальный университет им. Т. Г. Шевченко, Украина)

Рецензенты:

Н. И. Михайлуца, д-р ист. наук, проф. (Одесский национальный морской университет, Украина);

Ю. В. Котляр, д-р ист. наук, проф. (Черноморский национальный университет им. Петра Могилы, Украина);

С. А. Цвилюк, д-р ист. наук, проф. (Одесский государственный университет внутренних дел, Украина)

Уважаемые читатели!

Редколлегия ожидает новые статьи по разным проблемам истории Украины. Главным условием публикации статей является их соответствие Постановлению Президиума Высшей аттестационной комиссии Украины от 15.01.2003 г. № 7-05/1 «О повышении требований к профессиональным изданиям, внесенным в перечень ВАК Украины». Согласно данному постановлению, научные статьи должны иметь такие необходимые элементы: 1) постановка проблемы в общем виде и ее связь с важными научными и практическими заданиями; 2) анализ последних исследований и публикаций, на которые опирается автор; 3) формулировка цели статьи (постановка задания); 4) выделение не решенных ранее частей общей проблемы, которым посвящена статья; 5) изложение основного материала исследования с полным обоснованием полученных научных результатов; 6) выводы из данного исследования и перспективы дальнейших разведок в данном направлении. Статьи, которые не содержат научного аппарата и не отвечают требованиям ВАК, напечатаны не будут.

Архив сборника можно пересмотреть на сайте Научно-технической библиотеки ОНПУ, адрес сайта: <http://library.opu.ua/digital/editions/power>, а также на сайте сборника: <http://history-power.com>

Редколлегия

INTELLECTUALS AND STATE POWER

History series

Collected Works

Biannual

Established in March 2002

Iss. 37. 2017

Odessa
«Ecology»
2017

UDC 94(477)(082)

Founder: Odessa national polytechnic university

The 37st issue of the «Intellectuals and State Power» collected works, «History» series, contains papers, in which, on the basis of archival materials, periodicals and other sources, scantily explored problems of activities of intellectuals and power institutions of Ukraine of modern and contemporary periods, particularly research and teaching activities, municipal government and administration, government policy towards intellectuals; outstanding Ukrainian intellectuals; specialists in historiography and historical sources are highlighted. The publication is devoted to scientists, postgraduate students and students of history, ethnographers, museum workers and everyone interested in the history of Ukraine.

Certificate of state registration of «Intellectuals and State Power» collected papers: KB 7326, 21.05.2003.

The publication is recognized as professional edition by Decree of Presidium of HAC of Ukraine 2-05/1 as of 19.01.2006, № 1-05/2 as of 10.03.2010, № 1021 as of 7.10.2015.

ISSN 2311-4932

The publication is indexed by foreign scientometric databases:

Russian Science Citation Index (RSCI);

The database Slavic Humanities Index;

«Google Scholar» International bibliographic database.

The publication is also presented in national databases and libraries:

«Scientific Periodicals of Ukraine» National repository;

«Ukrainika naukova» National database («Djerelo» Ukrainian abstract journal).

Recommended for publication by the Academic Council of Odessa national polytechnic university. *Minutes № 3 of 27.12.2016.*

Address: Department of History and Ethnography of Ukraine, Odessa national polytechnic university, 1 Shevchenko Avenue, Odessa, 65044. Tel.: (048) 705-83-14, (048) 705-83-04; e-mail: kaf_histori_onpu@ukr.net.

Editor-in-Chief:

G. I. Goncharuk, Doctor of History, Professor, Honored Educator of Ukraine

Editorial Council:

G. O. Oborskiy, Dr. Sci. (Tech.), Honored Educator of Ukraine, Rector (Odessa National Polytechnic University, Ukraine);

O. P. Reyent, Doctor of History, Professor, Corresponding Member of National Academy of Sciences of Ukraine, Honoured Science and Technology Worker of Ukraine (NAS of Ukraine, Kyiv, Ukraine);

V. M. Khmars'ky, Doctor of History, Professor (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine);

V. L. Tsubenko, Doctor of History, Professor (Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture, Ukraine);

M. M. Shytiuk, Doctor of History, Professor, Honored Worker of Science and Technology of Ukraine, Director of the Institute of History, Political Science and Law of V. O. Sukhomlyns'ky National University of Mykolayiv, Ukraine

Editorial Board:

O. A. Bachyns'ka, Doctor of History, Professor (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine);

Waclaw Wierzbieniec, Dr. Hab. (History), Professor, Rector of Bronislaw Markiewicz State Higher School of Technology and Economics in Jaroslaw (Poland);

T. G. Goncharuk, Doctor of History, Professor (Odessa National Polytechnic University, Ukraine);

S. Grebtsova, Doctor of History, Professor (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine);

N. M. Dianova, Doctor of History, Professor (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine);

M. M. Zerkal, Doctor of History, Professor (V. O. Sukhomlyns'ky National University of Mykolayiv, Ukraine);

V. G. Kushnir, Doctor of History, Professor (Odessa I. I. Mechnikov National University, Ukraine);

V. M. Mordvintsev, Doctor of History, Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Peer-reviewers:

M. I. Mikhailutsa, Doctor of History, Professor (Odessa National Maritime University, Ukraine);

Y. V. Kotlyar, Doctor of History, Professor (Petro Mohyla Black Sea State University, Ukraine)

S. A. Tsviliuk, Doctor in History, Professor (Odessa State University of Internal Affairs, Ukraine)

telihentsiyi — Materials of the first All-Ukrainian Assembly of the intelligentsia. Held 21st March 1998 in Kyiv. (In Ukrainian).

9. DRACH, I. F. (2005) Protyvni strofy: poeziyi — *Proof stanzas: poetry*. Kyiv: Prosvita. (In Ukrainian).
10. DRACH, I. F. (2014) Maidan davno potribno bulo zvil'nyty vid «smitnyka» — Maidan had long been required to be released from the «garbage» Drach [Online] 10th August. Available from: https://gazeta.ua/articles/life/_majdan-davno-potribno-bulo-zvilniti-vid-smitnika-drach/574515. [Accessed: 18th June 2017].
11. Znaj.Ua (2015) Ivan Drach napisal stih pro «Lugandoniju» i zeka Janukovicha — *Ivan Drach wrote a poem about «Lugandonia» and prisoner Yanukovich* [Online] 17th October Available from: <https://znaj.ua/en/news/culture/24080/ivan-drach-napisav-virsh-pro-lugandoniyu-i-zeka-anukovicha.html>. [Accessed: 18th June 2017].

Надійшла до редакції 2 листопада 2017 р.

РЕЦЕНЗІЇ

І. Б. Кривдіна

РЕЦЕНЗІЯ

на книгу Г. І. Гончарука та Л. М. Іваніченко

«Ректор від Бога»

(Видавництво «Астропринт», 2017 рік)

Кривдіна Інна Борисівна, к. і. н., доц. кафедри правознавства,
e-mail: krivdina.inna@gmail.com

Одеський національний політехнічний університет,
пр-т Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна

Кривдіна Інна Борисівна, к. ист. н., доц. кафедри правоведення,
e-mail: krivdina.inna@gmail.com

Одесский национальный политехнический университет,
пр-т Шевченко, 1, 65044, Украина

І. Б. Кривдіна

РЕЦЕНЗИЯ

на книгу Г. И. Гончарука и Л. М. Иваниченко

«Ректор от Бога»

(Издательство «Астропринт», 2017 год)

I. B. Krivdina

REVIEW

Of the book by G. I. Goncharuk and L. M. Ivanichenko

«The Rector from God»

(Astroprint Publishing House, 2017)

Krivdina Inna, PhD in History, Assistant professor of Law Department,
e-mail: krivdina.inna@gmail.com

Odessa National Polytechnic University,
Shevchenko Avenue, 1, 65044, Ukraine

Рецензована робота присвячена Костянтину Івановичу Заблонському — видатному українському вченому та педагогу, ректору Одеського політехнічного інституту (ОПІ) у 1969–1985 рр.

Актуальність обраної тематики є беззаперечною, бо внесок К. І. Заблонського у розвиток машинобудування та розбудову Одеського Політехнічного важко переоцінити.

Авторами представлена на читацький розгляд фундаментальна праця, що детально висвітлює багатогранну роботу відомого науковця та педагога на посаді керманіча одного з провідних вищих технічних навчальних закладів Української РСР, успіхи та труднощі такого керівництва. Дослідники провели велику за обсягом та кропітку роботу зі збирання, аналізу та систематизації наукового матеріалу, вони спираються на широку джерельну базу, що включає, зокрема, матеріали декількох одеських архівів, газетні публікації та численні спогади про К. І. Заблонського його сучасників.

Наукове дослідження складається з шести розділів з прологом та епілогом, які максимально конкретизують та розкривають основні напрями наукової та адміністративної діяльності Костянтина Івановича, визначають його роль у розбудовчих процесах в ОПІ.

Перший узагальнюючий розділ «Стежки життя» розпочинається з характеристики початкового періоду його біографії, становлення К. І. Заблонського як особистості та вибір ним професійного шляху. Особливу увагу автори приділяють впливу на формування світогляду та професійних вподобань молодого талановитого науковця його вчителів-наставників, відомих вчених А. А. Старосельського та В. А. Добровольського. У зазначеному розділі стисло, втім чітко й достатньо повно розглянуто основні віхи життєвого шляху герою книги, його досягнення та перемоги, що дає змогу читачеві оцінити масштаб особистості Костянтина Івановича Заблонського, його працелюбність та талановитість.

У другому розділі «Пафос будівництва» увагу приділено одному з пріоритетних напрямів діяльності К. І. Заблонського на посаді ректора — розбудові Політехнічного інституту. Дослідники виклали матеріал у суворій хронологічній послідовності та з використанням великої кількості цифр, які підтверджують обсяг проведених будівельних та реставраційних робіт. Він дійсно вражає, та вражає також факт вмілого загального керівництва ректором багаторічними, складними, по суті, непрофільними роботами, що проводилися силами будзагонів студентів

ОПІ та ще й з дотриманням чітко визначених строків введення в експлуатацію об'єктів будівництва. Стратегічне мислення К. І. Заблонського, його талант керманіча та наполеглива праця багатьох поколінь політехніків дали змогу перетворити Одеський політехнічний у вищий навчальний заклад з високим рівнем соціально-побутових умов та стандартів.

Третій розділ під назвою «В Україні — перші, в Союзі — другі» характеризує численні напрями роботи ОПІ, які успішно розвивалися у період керівництва К. І. Заблонського шляхом заохочення великого трудового колективу та студентів до плідної праці. Мова йде про науково-дослідну роботу; успішність студентів, яка поступово підвищувалася; створення та роботу в технічному вчз Університету громадських професій, нових кафедр, лабораторій, центрів, факультетів; проведення численних наукових конференцій, симпозіумів, семінарів; праця із заохочення абітурієнтів до вступу до ОПІ; участь у ВДНГ; зв'язок з виробництвом; міжнародні зв'язки інституту; будзагони, які працювали не тільки на будівництві в ОПІ, але й у інших республіках СРСР; новітні технічні засоби оснащення, ЕОМ; не залишився осторонь й відпочинок політехніків, їхнє дозвілля, яким приділялася велика увага. Надаючи науковий матеріал про таку багатовекторну діяльність та досягнуті політехніками успіхи автори доводять різноплановість особистості Костянтина Івановича, його небайдужість до долі рідного вишу та бажання відповідати існуючим вимогам до вчз та високій державній нагороді, отриманій ОПІ у 1971 році — Ордену Трудового Червоного Прапора.

Наступний розділ «В атмосфері пошуку» присвячений науковій та педагогічній діяльності К. І. Заблонського, його тісній співпраці з В. А. Добровольським та написанню у співавторстві ряду підручників, які й досі використовуються студентами у різних країнах. Саме наука була завжди на першому місці в житті відомого вченого, любов до неї він прищеплював й своїм учням. Дослідниками проаналізовано основні напрями такої діяльності та численні наукові праці Костянтина Івановича.

П'ятий розділ під назвою «Керманіч кафедри» тісно пов'язаний з попереднім, бо К. І. Заблонський з 1949 р. займав посаду завідувача кафедри прикладної механіки (пізніше — машинознавства та деталей машин). Автори надають матеріал

про організаторські здібності герою книги та говорять про тісний зв'язок наукових досліджень, що проводилися на кафедрі з потребами промисловості. Цікавою є інформація про те, що вся навчальна і наукова практика здійснювалася К. І. Заблонським та колективом його кафедри за дев'ятьма виробленими ними принципами єдності теорії і практики, науки і виховання та була націлена на кінцевий результат. Саме такий підхід та високий рівень самоорганізації та відповідальності давав можливість досягати того самого кінцевого результату та проводити плідну працю, поєднуючи науку та практику.

Останній розділ «Атаки московських газет» розкриває факти про нападки на К. І. Заблонського з боку ряду столичних газет, зокрема, розглядаються: стаття О. Боріна «Гражданский иск» в «Литературной газете» від 28 березня 1973 р., стаття «Издержки эмоций» в «Социалистической индустрии» від 29 травня 1974 р., «Предвзятость» в «Социалистической индустрии» від 5 квітня 1984 р. та пов'язані з їхньою публікацією події, що ставили за мету дискредитацію ректора, ректорату, парткому ОПІ. Авторами книги проведено детальний та глибокий аналіз причин та наслідків появи зазначених публікацій, а також надано для доведення безпідставності висунутих у статтях звинувачень на адресу Костянтина Івановича Заблонського фотокопії різноманітних документів тих років, що безперечно є своєрідним наочним механізмом переконання читача у вірності викладених дослідниками думок та суджень.

Наприкінці книги розміщено фотографії як самого К. І. Заблонського в робочому кабінеті та на урочистих заходах, так й фотографії побудованих нових навчальних корпусів та лабораторій ОПІ, а також будівництво гуртожитку № 8. Всі вони дають змогу читачеві додатково отримати уявлення про видатного науковця та організатора, побачити на власні очі ті самі будівельні об'єкти, які були задумані ректором й до створення яких долучилося не одне покоління політехніків.

Серед побажань до авторів книги хотілося б зазначити наступне: знайти сили та час на вивчення та систематизацію усього масиву наукового матеріалу, що характеризує різноманітне та багатогалузеве життя політехніків у зазначений період.

В цілому, дослідження Г. І. Гончарука та Л. М. Іваніченко має велику наукову цінність, бо одночасно з розглядом проце-

су становлення особистості Костянтина Івановича Заблонського, його багатогранної плідної діяльності (включаючи наукову, адміністративну та педагогічну) читач має змогу детальніше ознайомитися із славетною історією Одеського політехнічного інституту (на теперішній час — Одеського національного політехнічного університету). Матеріал авторами викладений просто, чітко та доступно, книга читається, так би мовити «на одному диханні». Тому вважається за доцільне рекомендувати її широкому колу читачів, особливо викладачам та студентам-політехнікам.

Надійшла до редакції 30 жовтня 2017 р.

М. С. Кучерук

ЛЮДИНА ЯК ЦІЛА ЕПОХА

Рец. на кн.: Гончарук Г., Іваніченко Л. Ректор від Бога / Г. І. Гончарук, Л. М. Іваніченко. — Одеса : Астпропринт, 2017. — 176 с.

Кучерук Марина Сергіївна, к. і. н., доц., доцент кафедри історії та етнографії України, e-mail: kucherukmaryna@ukr.net

Одеський національний політехнічний університет,
просп. Шевченка, 1, Одеса, 65044, Україна

М. С. Кучерук

ЧЕЛОВЕК КАК ЦЕЛАЯ ЭПОХА

Рец. на кн.: Гончарук Г., Іваніченко Л. Ректор от Бога / Г. И. Гончарук, Л. М. Иваніченко. — Одесса: Астпропринт, 2017. — 176 с.

Кучерук Марина Сергеевна, к. и. н., доц., доцент кафедры истории и этнографии Украины, e-mail: kucherukmaryna@ukr.net

Одесский национальный политехнический университет,
просп. Шевченко, 1, Одесса, 65044, Украина

M. S. Kucheruk

MAN AS AN ERA

Review of the book: Goncharuk G., Ivanichenko L. The rector from God / G. Goncharuk, L. Ivanichenko. — Odesa: Astroprint, 2017. — 176 p.

Kucheruk Maryna Serhiyivna, PhD in History, Associate Professor, Assistant Professor of History and Ethnography of Ukraine Department, e-mail: kucherukmaryna@ukr.net

Odessa National Polytechnic University,
1, Shevchenko avenue, Odesa, 65044, Ukraine

Опублікувавши минулого року монографію, присвячену ректору Одеського державного університету (нині — ОНУ) ім. І. І. Мечникова О. І. Юрженкові, автори, схоже, вирішили на цьому не зупинятись і видати нову монографію — вже про ректора іншого вишу, Костянтина Заблонського.

Щоб не втомлювати своїх читачів і шанувальників довгим очікуванням, як це часто трапляється в науці, а особливо це стосується гуманітаріїв, автори пожертвували літньою відпусткою. І поки одесити та гості міста ніжились на пляжах, засмагаючи і запасаючись вітаміном D на зиму, на кафедрі кипіла робота (автор статті є особистим тому свідком). Три місяці напруженої праці в архівах та бібліотеках дали свої результати — рукопис був готовий вже восени.

А далі — така ж сама напружена праця над макетами. А їх було і не два, і не три. Говорять, перфекціонізм — погана риса. Але у даному випадку перфекціонізм авторів монографії лише послугував справі. Книгу не лише приємно тримати в руках, адже оформлена вона гідно, а й читати текст — саме задоволення. Жодної помилки, фотографії відтворені майже бездоганно.

Але повернімося до самої монографії і до її героя. Костянтин Іванович Заблонський — вчений зі світовим ім'ям в області зубчатих передач. І талановитий адміністратор. Адже розбудова Одеського національного університету в першу чергу пов'язана саме з ним. Та не все так було «гладко», як полюбують писати автори біографій, особливо наших, чи то радянських, чи то вітчизняних діячів. Кожна нація, кожна країна, і кожне місто, навіть кожна більш-менш відома сім'я, мають дві історії. Перша історія — це «парадна» історія, якої вчать дітей в школі, яку розповідають іноземцям, яка оспівується в творах мистецтва і в кіно. А є ще й інша, — «таємна» історія. Або історія, якою вона була насправді — інтриги, обман і не завжди відомі історичні персонажі керувались благородними мотивами... І цей таємний бік історії показано в книзі також, як за життя К. Заблонського, так і після його смерті. Автори не побоялися відійти від загальноприйнятих стандартів і показати все, що відбувалося у стінах політеху.

Монографія солідна, підкріплена багатим фактажем і архівними даними. Іноді автори відходять від наукових стандартів у викладі, показуючи всю канву подій емоційно, іноді аж занадто. Звичайно, якщо оцінювати монографію з точки зору відповідності до вимог написання, то емоційність викладу можна вважати недоліком, який виявляє суб'єктивне ставлення професора Г. Гончарука до К. Заблонського, адже вони